

KRONIKK

Har du noen gang tatt deg bryet med å lese lokalavisene på nett en søndag formiddag? Du er aldri nærmere et helhetlig bilde av norsk uteliv – og politiets arbeidsdag. Den liberale skjenkepolitikken altfor mange kommunestyre vedtar, er det i første rekke politiet og folk flest som må betale for. NRK Brennpunkt har for eksempel vist oss hvordan Oslos natteliv går på livet løs.

En bedre standard for norsk uteliv

alkoholpolitikk

Politiet og IOGT holdt i høst åpne folkemøter om utelivet i et 30-tall bykommuner. IOGT har også opprettet nettstedet www.utelivsaksjonen.no der folk flest kan sjekke hvordan det står til med skjenkekontrollen i egen kommune. Vi er glad for at politiet stiller opp på folkemøtene og redegjør for hvordan de opplever utelivet. I tidligere tider var politiet vanligvis mer tilbakeholdne. Politikerne fikk stå for politikken, mens politiet konsentrerte seg om de ordensmessige utfordringer. Denne linja har spilt fallitt. Standarden i norsk uteliv gir både grunn til bekymring og handling.

Det var politimestrene i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger som først fremsatte krav om tidligere skjenkestopp. De kunne rett og slett ikke lengre tie stille. Kravet er begrunnet med hensynet til ro og orden. 60-70 prosent av volden skjer i rus i helgene, og betydelige deler av politiets ressurser blir satt inn på å hankses med slike oppdrag i seine nattetimer. Antallet saker som gjelder vold mot politi har også økt.

Enkeltmennesker og samfunnet betaler en høy pris for en liberal salgs- og skjenkepolitikk. Mange engster seg for å oppsøke sentrale byområder på kveldstid. IOGT har engasjert seg fordi vi ønsker at utelivet skal bli tryggere og triveligere. Et raskt blikk på Stockholm viser at et annet og hyggelige natteliv er mulig. Men først må bredden av de folkevalgte faktisk nå ta inn over seg at dagens situasjon ikke er akseptabel. Tiden er inne for å lytte til dem som er ute om natta og rydder opp.

Mange kommunestyre har vedtatt en lokal skjenkepolitikk der svært mange er gitt bevilling med tillatelse til å skjenke lenge ut over natten. Alkoholoven gir kommunene en tydelig anbefaling om å stenge kranene kl. 01. Dersom kommuner velger å se bort fra en slik statlig anbefaling, må de samtidig være seg sitt ansvar bevisst og styrke skjenkekontrollens arbeid betydelig ut over lovens minstekrav! I kommuner der tilgjengeligheten på alkohol er stor, må kommunepolitikkerne være ekstra påpasselige med å sikre at sanksjoner blir innsatt ved brudd på lovverket. Ekstra påpasselig betyr i denne sammenheng for eksempel å øremerke betydelige beløp til god skjenkekontroll. Ekstra påpasselig betyr også å faktisk gjennomføre sanksjoner ved brudd på lovverket, og ikke bare true med å gjøre det i ruspolitiske planer.

Skjenkestedene bærer ikke ansvaret for alle voldssaker som er relatert til alkohol, men forskerne konkluderer entydig med at alkohol konsumert på restauranter, puber, etc. har en langt sterkere innvirkning på voldshandlingene enn alkohol konsumert privat. Politiet gjør samme erfaring hver eneste helg.

ALKOHOL-RELATERT VOLD: 60-70 prosent av volden skjer i rus i helgene, og betydelige deler av politiets ressurser blir satt inn på slike oppdrag. ILLUSTRASJONSFOTO: SCANPIX

Når vi kommer til papiravisene på mandag morgen, omtales disse sakene vanligvis i notisform. Ofte er det uklart

lastninger som kan gi en redusert livskvalitet. Disse sakene er alvorlige i seg selv og reiser et like alvorlig spørsmål:

Krav om å stramme inn har støtte fra folk flest. 7 av 10 sier at de synes at skjenkestedene godt kunne stenge klokka 02 eller tidligere.

hvem som er offer og hvem som er gjerningsmann. Legemsbeskadigelse handler om mer enn vondt i hodet, knuste bein i ansiktet og utslåtte tenner. Det handler også om at mange i etterkant vil slite med angst og andre varige be-

Hva kan vi gjøre for at tallene ikke skal bli like høye neste år, i 2012, 2013...?

«Altfor mange er altfor fulle». Problemene har selvsagt å gjøre med at alkoholrus i vår kultur oppfattes som en

«umtakstilstand». Den som slår i fylla, har en unnskyldning, i det minste for seg selv. I andre kulturer vil en bebreides dobbelt – for verken å klare å kontrollere sitt alkoholinntak eller sin tilbøyelighet til aggresjon. Ute i nattelivet er det tilsynelatende blitt altfor greit å bli skjenket til langt over snøvlegrensen.

Politimestrenes krav om å stramme inn har støtte både fra forskere og folk flest. I en undersøkelse utført av Norstat svarte 7 av 10 at de syntes at skjenkestedene godt kunne stenge klokka 02 eller tidligere. Selv Fellesforbundet som organiserer de ansatte i utelivsbransjen ønsker innstramming av skjenketidene. Det klareste uttrykk for at dagens situasjon ikke er forenlig med de ressurser politiet rår over, kom fra politimesteren i Vestfold, Benedicte Bjørnland: «Det kan være at tiden er kommet for å prioritere kriminalpolitikk fremfor næringspolitikk».

Generelt er det tilslutning til en politikk som skal gi et lavere forbruk av alkohol, men den lokale politikken som faktisk føres mange steder gir i stedet et stadig høyere forbruk. Dette slår kraftig negativt inn i ganske grunnleggende ting i samfunnet, blant annet barns oppvekstvilkår og unge menneskers mulighet til å henge med i utdanning og å kunne møte arbeidslivets krav til døgnrytme og årvåkenhet.

Alkoholoven skal i løpet av kort tid revideres. Vi forventer at regjeringen står fast ved sitt forslag om at maksimalskjenketiden for framtiden skal være kl. 02. Høringsinstansene har vært tydelige i sine hørings svar. En del kommuner har allerede til tross for til dels ubehagelige protester fra næringsintresser vedtatt at de ikke ønsker skjenking etter kl. 02. Det bør overraske og sjokkere oss om regjeringen lettere gir etter for slikt bransjepress på nasjonalt nivå enn mange lokale kommunestyre gjør.

De politiske partiene er nå i full gang med å lage programmer for neste kommunevalperiode. Det trengs en betydelig intensivering av kontrollarbeidet i mange norske kommuner. Det er også på høy tid at flere kommunestyre vurderer hvordan de kan bidra til å stramme inn tilgjengeligheten på alkohol i egen kommune. Nå er tiden inne for at våre folkevalgte går gjennom egen politikk på feltet legger føringer for neste periode som gir oss et uteliv folk flest lettere kan leve godt med.

Berit Langseid, leder for IOGT Region Sør-Norge